

בש"פ 3087/16 - משה בן משה, אייל בן משה, דוד שריקי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3087/16

בש"פ 3277/16

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

1. משה בן משה

2. אייל בן משה

3. דוד שריקי

העורר בבש"פ 3087/16:

העוררים בבש"פ 3277/16:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה בבש"פ 3087/16

ובבש"פ 3277/16:

ערים על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו
במ"ת 61493-11-15 מיום 11.4.2016 שניתנה על-ידי
השופט ב' שגיא

בשם העורר 1: עו"ד אביגדור פלדמן; עו"ד יעקב קהן;

עו"ד רותם טובול; עו"ד ימימה אברמוביץ

בשם העוררים 2-3: עו"ד בנימין נהרי; עו"ד אשר אדרי

בשם המשיבה: עו"ד חיים שוייצר

עמוד 1

החלטה

שני עררים על החלטת בית המשפט המחוזי במ"ת 61493-11-15 (השופט ב' שגיא) מיום 11.4.2016 בגדרה הורה על מעצר העוררים עד תום ההליכים.

עיקרי כתב האישום

1. נגד העוררים ושמונה נוספים (להלן: הנאשמים הנוספים) הוגש ביום 29.11.2015 כתב אישום בגין סדרה של מעשי אלימות. לצד כתב האישום, הוגשה בקשה למעצרו של העוררים עד תום ההליכים.
2. על-פי האמור בעובדות האישום הראשון, ביום 27.8.2015 יצרו העוררים 1 ו-2 (להלן: משה ואייל בהתאמה) קשר עם שניים, בבקשה כי יסייעו בפריטת המחאות שבהן החזיקו. השניים, משה בן-חיים (להלן: מוסא) וחיים כהן (להלן: חיים) קיימו באותה תקופה קשרים עסקיים עם משה ואייל. משלא הצליחו מוסא וחיים לסייע בפריטת ההמחאות לשביעות רצונם של משה ואייל, החלו האחרונים במסכת איומים כלפיהם. בימים שלאחר מכן הועברו למוסא וחיים מסרים מאיימים מצד משה ואייל, אם לא יסייעו בפריטת ההמחאות, או יעבירו להם סכומי כסף במזומן. ככל שנקפו הימים, האיומים מצד משה ואייל הלכו והחריפו וניסיונות מצד מוסא להרגיע את הרוחות עלו בתוהו. בין השאר, הועבר למוסא מסר מאיים, לפיו אייל ומשה עושים את דרכם לביתו וכי בכוונתו של אייל לפגוע באנשים הקשורים למוסא "בתוך הבתים". ניסיונות פיוס נוספים לא צלחו אף הם, תוך שהאיומים החריפים מצדו של אייל ממשיכים.
3. מיד בסמוך, קשרו משה ואייל קשר עם כמה מהנאשמים הנוספים ואחרים (ביניהם גם העורר 3), במטרה להטיל אימה על מוסא וחיים. סוכם שהחבורה תגיע לביתו של מוסא ותתעמת עימו. החבורה אכן הגיעה אל ביתו של מוסא והמתינה לבואו בחצר הבית, שבו שהו באותה שעה אשתו של מוסא וילדיהם. מבועתת מנוכחותם של רבים בחצר ביתה, הזעיקה אשתו של מוסא את המשטרה אשר עיכבה שניים מבני אותה חבורה. בעקבות האירוע, יצר אייל קשר עם מוסא ומסר לו כי "יש לו שני עצורים" ומתוך כוונה ברורה להלך עליו אימים ביקש למסור לו "דרישת שלום חמה". נוכח כל האמור, חשודים העוררים בעבירת סחיטה באיומים.
4. על-פי עובדות האישום השני, לאחר קרות האירועים המתוארים, גמלה בליבו של משה החלטה לחבול במוסא חבלה חמורה באמצעות הנחת מטען חבלה מאולתר בצמוד לביתו. נטען כי משה קשר קשר עם אחרים שזהותם אינה ידועה, וביום 2.11.2015 הניח מי מן הקושרים מטען חבלה מאולתר בצמוד לקיר הבית. כתוצאה מהפיצוץ נגרם נזק רב לבית. עוד במסגרת האישום, נטען כי משה הורה לאחד, מור פרנקו (להלן: מור), להגיש תלונה כוזבת במשטרה לפיה נגנב מרשותו קטנוע מסוג TMAX אשר היה בבעלותו ונעשה בו שימוש לצורך הנחת המטען. תלונה כאמור הוגשה למשטרה על-ידי מור. במסגרת אישום זה מואשם משה בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, קשירת קשר לביצוע פשע וידעות כוזבות.
5. על-פי עובדות האישום השלישי, קשרו משה ואייל קשר להשתלט על קווי חלוקת פיתות למסעדות באזור בת-ים וחולון, אשר סופקו באותה תקופה על-ידי אדם בשם צדוק כהן (להלן: צדוק). נטען, כי במהלך חודש אוגוסט 2015, נמנעו בעלי מסעדות מלרכוש פיתות מצדוק, לאחר שציינו כי משה הגיע למקום והורה להם כי חלוקת הפיתות תבוצע בידי אנשיו בלבד. לאחר ניסיונות ליצירת קשר

מצד צדוק, התקשר אליו אייל וביקש להיפגש עמו בביתו שביפו. במהלך הפגישה, איים אייל על צדוק באומרו כי הוא מפריע לפרנסתו, וכי עליו להפסיק לאלתר את חלוקת הפיתות לאותן מסעדות. משה, שנכח גם הוא בפגישה, לא איים במפורש על צדוק, אך הופעתו לאחר השיחה, תוך שהוא מחייך לעברו של צדוק, הטילה גם היא את אימתו עליו. בעקבות הפגישה, חדל צדוק לספק פיתות לאחת מן המסעדות. נוכח מעשים אלה, הואשמו אייל ומשה בעבירת סחיטה באיומים.

6. עניינו של האישום הרביעי באירוע אלימות שהתרחש בין העוררים ובני חבורה נוספים שנלוו אליהם, לבין ארבעה אחרים – חליל נאסר, עלאא נמרי, מואמן עבד-רבו, וענוטל עליזה השושן. הארבעה הבחינו במשה, באייל ובבני חבורה נוספים נשענים על מכוניתו של חליל. לאחר שביקשו ממשה וחבריו לזוז מהמכונית, החל משה לאיים עליהם ולקללם. בתגובה, אמר מואמן כי בכוונתו להתקשר למשטרה, ובעקבות זאת תקפו אותו בני החבורה והיכו אותו בראשו. חבריו של מואמן ביקשו להגן עליו, אולם בני החבורה (ביניהם גם משה) הדפו אותם. אחד מהם שלף אקדח, כיוונו אל ראשו של חליל ואיים "קח את החברים שלך ותצאו מפה, אני לא רוצה אתכם פה". בהמשך, איים עליהם משה באומרו "אתם לא תחיו פה יותר, אני משה בן-משה אני אחזור לכאן ואזיין אתכם". נוכח האמור, מיוחסת לעוררים עבירת איומים ותקיפה בנסיבות מחמירות (בצוותא).

7. האישום החמישי עניינו באירוע תקיפה שהתרחש ביום 21.10.2015, במהלכו הגיעו אייל ומשה כשהם מלווים בשניים מהנאשמים הנוספים לקיוסק באור-יהודה. מיד עם כניסתם לקיוסק תקפו משה ואייל את הבעלים, יניב סופטי, בכך שאחזו בו והיכו אותו. בד בבד, עמדו מלוויהם בכניסה לקיוסק ומנעו כניסה ויציאה ממנו. נוכח האמור, מיוחסת למשה ואייל עבירת תקיפה בנסיבות מחמירות (בצוותא).

8. שני האישומים הנוספים נוגעים לעורר 3 (לעיל ולהלן: שריקי) בלבד.

9. על-פיעובדות האישום הששי, ביום 9.11.2015 נמצאו במכונית שבה החזיק שריקי אקדח גנוב מסוג "יריחו" ומחסנית המכילה 14 כדורי 9 מ"מ. במסגרת אישום זה מיוחסת לשריקי עבירה של נשיאת נשק והחזקת נשק. על-פי עובדות האישום השביעי, ביום 11.6.2015 נהג שריקי במהירות מופרזת ובאופן פרוץ במכונית שהושכרה על-ידי אחד מהנאשמים הנוספים. בעקבות נהיגתו הפרועה, החלו שוטרים לדלוך אחריו, כאשר במהלך המרדף חצה שריקי חמישה צמתים ברמזורים באור אדום. לאחר שנעצר, נתגלה גרזן במכונית שבה נהג. במסגרת אישום זה, מיוחסות לשריקי 4 עבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, וכן החזקת סכין (גרזן) למטרה לא כשרה.

הליכי המעצר

10. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה להורות על מעצרם של הנאשמים עד תום ההליכים. נטען כי בידי המשיבה ראיות לכאורה להוכחת אשמתם של העוררים וכי קמה עילת מעצר מכוח סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), נוכח המסוכנות הברורה העולה ממעשיהם ועברם הפלילי העשיר של העוררים. צוין כי לחובת אייל 11 הרשעות קודמות במגוון רחב של עבירות שונות, והוא גם נשא בעונש מאסר שממנו השתחרר לאחרונה, ולחובתו תלוי ועומד עונש מאסר מותנה לשבעה חודשי מאסר למשך שבעה חודשים. באשר למשה, הרי שלחובתו

שלוש הרשעות קודמות בעבירות רכוש, אלימות וסמים ולחובתו שני מאסרים מותנים, חבי הפעלה, של 12 ו-18 חודשים בגין עבירות רכוש ואלימות. לחובת שריקי עומדות שתי הרשעות קודמות בעבירות סמים ואלימות.

עיקרי החלטת בית המשפט המחוזי

11. כאמור, ביום 11.4.2016 ניתנה החלטת בית המשפט המחוזי בעניינם של העוררים. בית המשפט המחוזי בחן את חומר החקירה, שקל את טיעוני הצדדים, והחליט כי קיימת תשתית ראייתית בעוצמה הנדרשת ביחס לכל האישומים, אם כי ישנה חולשה ראייתית מסוימת ביחס לאישום השני (המיוחס למשה בלבד) וחולשה ראייתית מסוימת ביחס לאירועי האישום החמישי.

12. לענין עילות המעצר, נקבע כי לגבי כל אחד מהשלושה מתקיימת עילת המסוכנות. בעניינם של משה ואייל נקבע כי האישומים מצביעים על "תמונה מבהילה" בדבר התנהלותם הקיצונית והאלימה שביצעו כראשי חבורה עבריינית, ובצירוף עברם הפלילי המכביד נשקפת מהם מסוכנות רבה. גם שריקי, חרף מעמדו הזוטא בהיררכיה העבריינית, בהיותו בן לחבורה אלימה ומסוכנת וכשלחובתו עבר פלילי, נשקפת ממנו מסוכנות ברמה גבוהה. תסקיר מעצר בעניינו של שריקי, העלה נתונים שליליים, והפועל היוצא מהם נוגד אפשרות לשחררו לחלופת מעצר.

13. בעניינו של משה נשקלה גם העובדה כי החל משנת 2010 הוא סובל מגידול ממאיר בראשו ומהתקפי פרכוס הנובעים, כפי הנראה, מאותו גידול. לאחר שעיין בחוות-דעת רפואיות שהונחו לפניו, קבע בית המשפט המחוזי כי לא חלה החמרה משמעותית במצבו של משה, ואף יש רושם של הקלה מסוימת בממצאי הבדיקות. לפיכך, נקבע כי מצבו הרפואי של משה הוא בבחינת "מצב רפואי קיים" כבר מספר שנים, שאינו מונע ממנו לנהוג באלימות פורצת גבולות שוב ושוב. כמו כן נדחו טענות לפיהן מצבו הרפואי של משה מחריף או עשוי להדרדר בתנאי המעצר. בית המשפט המחוזי קבע כי משה מקבל טיפול רפואי הולם, וכי הרושם הוא כי תלונותיו על פרכוסים שונים הנובעים מהגידול במוחו, טופלו ונבדקו, ומצבו הכללי טוב.

14. נוכח האמור, הורה בית המשפט המחוזי על מעצר העוררים כולם עד תום ההליכים המשפטיים.

עיקרי טענות העוררים

15. העוררים טוענים לכרסום ממשי בתשתית הראיות לכאורה, וכי מסוכנותם אינה רבה. משכך "מקבילית הכוחות" בין עוצמת הראיות ועילות המעצר לבין מידת ההגבלה על חירותם מורה כי יש לשחררם מן המעצר ולהורות על מעצרם בפקוח אלקטרוני.

16. בעניינו של משה, טוען בא-כוחו כי מצבו הרפואי המורכב מגביר את החשש מפני פגיעה בזכויותיו ומלמד על קיומם של "טעמים מיוחדים" אשר יש בהם כדי להטות את הכף אל עבר שחרורו או מעצרו בחלופת מעצר.

17. במסגרת זו, נטען כי חלה החמרה במצבו הבריאותי של משה, דבר הבא לידי ביטוי ברמת הממאירות של הגידול, בהגדלת מינון התרופות שאותן הוא נוטל ובהתקפי פרכוס. עוד נטען כי אין לאל-ידו של מרכז רפואי שב"ס (להלן: מר"ש) לספק טיפול רפואי הולם

ובזמן אמת למצבו של משה. נטען כי משה זכה למענה חלקי ביותר לבעיותיו הרפואיות והטיפול בו במסגרת המעצר לווה בשורה של מחדלים. בהקשר זה, נטען כי שגה בית המשפט כאשר התעלם בהחלטתו מחוות-דעתו של ד"ר מיכאל לוי מיום 13.3.2016 (להלן: חוות הדעת), רופא מטעם שב"ס אשר הצדדים הסכימו בעבר כי חוות דעתו תהווה בסיס להחלטה בעניין מצבו הרפואי של משה (ראו: בש"פ 187/16 משה בן-משה נ' מדינת ישראל, פסקה 15(14.1.2016)). בחוות הדעת צוין כי "תנאי הכליאה הנוכחים כלל אינם מתאימים למטופל עם אירועי פרכוס חוזרים הנענים במקרה הטוב לאחר דקות. [...] על המטופל לעבור לתנאי מעצר בית הכוללים ליווי רפואי". מכאן, טוען בא-כוחו של משה כי על בית המשפט לאמץ את מסקנות חוות-הדעת ולהורות על שחרורו כאמור.

דין והכרעה

18. לאחר עיון בחומר שהובא לעיוני, ולאחר ששמעתי את טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין שני העררים להידחות. בחינת חומר הראיות שבתיק החקירה על בסיס טיעוני הצדדים, מעלה כי מארג הראיות הקיים מקים תשתית ראייתית בכמות ובעוצמה שדי בהן בשלב זה כדי לעמוד במבחן המשפטי של ראיות לכאורה להוכחת האשמה (בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133 (1996)). אמנם, שוכנעתי כי קיים "כרסום" בתשתית הראייתית בחלק מהאישומים, אך אין די בכך כדי להאפיל על מסוכנות הרבה של העוררים ועל תשתית הראיות ביתר האישומים התלויים ועומדים נגדם.

19. בעניין האישום הראשון, לא מצאתי מקום לשנות ממסקנות בית המשפט המחוזי, וניכר כי התשתית הראייתית הלכאורית ביחס למעורבותם של העוררים כולם היא יציבה ואיתנה. האזנות סתר לשיחות הטלפון עובר להתקהלותה של אותה חבורה בבית משפחתו של מוסא, מלמדות על הקשרים העסקיים שבין מוסא לעוררים, ועל מאמציו של אייל לפרוט אותן המחאות באמצעות שירותיו של מוסא (הדברים מפורטים בשיחות 72, 78, 109, 184, 185, 202, 239, 242 כפי שעמד על כך בית המשפט המחוזי). האזנות הסתר מלמדות גם על החרפת דרישותיו של אייל בהמשך, ועל האיומים המפורשים שאותם השמיע נגד מוסא בערוצים ישירים ועקיפים (שיחות 447-449, 452). עוד עולה מהאזנות הסתר ומתמליל דבריו של מור עם המדובב, כי משה ואייל נקטו בפעולות יזומות על מנת לגייס כמות גדולה של אנשים (ביניהם גם שריקי) אשר תתקלה עם אחרים מחוץ לביתו של מוסא באותו לילה (שיחות 458, 461 ועמוד 44 לתמליל שיחתו של מור עם המדובב). סופה של אותה התקהלות, בבהלה שאחזה בבית משפחתו של מוסא, בהזעקת ניידת המשטרה, ובאיומיו ה"מרומזים" של אייל כלפי מוסא, נלמדת אף היא מתמלילי השיחות.

20. אין בידי לקבל את טענת בא-כוחו של משה, לפיה מעורבותו בעובדות אישום זה הן מצומצמות. אף שמשה אינו אחד מהדוברים בחלקן הגדול של השיחות, ניכר כי הוא שותף לכאורה ביחד עם אייל בתכנית העבריינית שבאישום זה. שוכנעתי כי משה נכח לצד אייל בשיחות הטלפון שבהן אייל ואף הסתודד עם אייל במהלכן (שיחות 447, 449, 452). מהשיחות עולה גם לכאורה כי משה נטל חלק פעיל בארגון אותה חבורה שהגיעה לחצר ביתו של מוסא (שיחות 458), ומתמליל דבריו של מור למדובב, ניכר כי משה נכח אף הוא בהתקהלות בחצר הבית.

21. לעניין האישום השני, שוכנעתי כי קיים כרסום בחומר הראיות, המקשה בשלב זה לבסס במידה הנדרשת את מעורבותו של משה בפיצוץ המטען. כפי שציין זאת בית המשפט המחוזי, הודאתו הלכאורית של מור היא כללית, אינה מצביעה באופן ישיר על כך שהנחת המטען שאליה רומז משה בוצעה על-ידו, ובשלב זה יש בכך כדי להקשות על היכולת לקשור את משה במידה הנדרשת אל האירוע מושא אישום זה. קיים גם קושי לקשור את הוראותיו של משה בעניין גניבת הקטנוע אל ביצוע העבירה הנדונה, נוכח העובדה שמלבד

אמרתו של מור, אין בנמצא ראיות "אובייקטיביות" הקושרות אותו קטנוע אל האירוע.

22. האישום השלישי נשען על הודעתו של צדוק, אשר דרכי הפעולה של אייל ומשה שתוארו על-ידו, זכו לחיזוקים מצד מספר בעלי מסעדות אשר טענו כי נעשו ניסיונות דומים מצד אייל ומשה לערוך שינויים בקו חלוקת הפיתות. ראיות אלה מלמדות כי החלפת קו חלוקת הפיתות באותה מסעדה לא נבעה משיקול מסחרי כפי שטוען בא-כוחו של אייל, וכי מעורבותם הפעילה והמאיימת של אייל ומשה היא שהביאה את צדוק ל"וויתור" על קו החלוקה.

23. בעניינו של משה, סבורני כי לעת הזו התשתית הראייתית בדבר מעורבותו היא מצומצמת, ומתמצה בהצעות שהציע לכמה מבעלי המסעדות להחלפת ספק הפיתות, וכן נוכחותו וחיוכו אל עבר צדוק לאחר השיחה בביתו של אייל. הלכה פסוקה היא כי נוכחותו של אדם והתנהגותו עשויים לעלות כדי הטלת אימה המהווה סחיטה באיומים על-פי סעיף 428 לחוק העונשין, הכל על רקע הקשר הדברים שבו מבוצעת אותה התנהגות והאופן שבו זו מתפרשת בנסיבות אותו מקרה. הפסיקה מכירה במספר אבני-בוחן לבחינת קיומה של סחיטה באיומים – מבחן השליטה, מבחן המהות ומבחן ההקשר, וייתכן כי יישומם בנסיבות המקרה, מצביע כי חיוכו ואף עצם נוכחותו של משה, עולים בנסיבות העניין כדי סחיטה אסורה (ראו: ע"פ 6368/09 מתן זקן נ' מדינת ישראל (12.7.2010); ע"פ 5145/12 סאבר אבו זאיד נ' מדינת ישראל (28.1.2013)). כפי שעולה מאמרתו של צדוק, הרי שנוכחותו של משה לצד אייל (בשעה שבסביבה מצויים עוד עשרות אנשים נוספים) לאחר שיחתו עם צדוק מלמדת כי עצם נוכחותו והחיוך לעברו אכן הטילו אימה על צדוק, והניעו אותו במידה מסוימת, ל"וויתור" על חלוקת הפיתות באותו קו. על כן, נכון אני לראות בשלב זה את משה כמי שנטל לכאורה חלק פעיל באירועים אם כי לא כגורם דומיננטי.

24. בעניין האישום הרביעי, הוצגה תשתית ראייתית המצביעה על מעורבותם הפעילה של משה ושריקי. הדברים נלמדים מהודעות המעורבים באירוע, חליל נאסר, מואמן עבד-רבו, עלאא אבו-נמרי וענוטל עליזה השושן. הארבעה מתארים את השתלשלות האירועים, את הכאתו של מואמן, את איומיו של משה כלפיהם, ואת אקט שליפת האקדח כנגד ראשו של מואמן. בהודעתו של מואמן אף מתואר משה כ"בוס" אשר על פיו יישק דבר "שלאיפה שהוא הולך כולם הולכים אחריו והוא מנהל את השיחות" (עמ' 2 להודעתו של מואמן מיום 3.11.2015). את דברי המתלוננים מחזקים דוחות תשאול של שניים מהנאשמים הנוספים, המלמדים על נוכחותם של אייל ושריקי ומשה באירוע. עם זאת, נכון אני לקבוע לעת הזו, כפי שקבע זאת בית המשפט המחוזי, כי חלקו של אייל באירוע מצומצם למוטיב הביצוע בצוותא שאפיין את האירוע, שכן אין ראיה כי נטל חלק באיומים מפורשים כלפי המתלוננים.

25. לעניין האישום החמישי, נכון אני לקבוע כי קיימת תשתית ראייתית לביצוע התקיפה, כפי שזו עולה מהודעתו של רונן כהן, אזרח שעמד עם רכבו ברמזור וחזה באירועים. אין בידי להשיג על מסקנת בית המשפט המחוזי בעניין זה, אשר מצא כי רונן צפה באירוע, אך נכון אני להכיר בחולשה הראייתית שאותה מצא בית המשפט המחוזי, לפיה קיים קושי לקבוע האם אירעה תקיפה פיזית או שמא מדובר באיומים מילוליים בלבד.

26. בעניין סעיפי האישום השישי והשביעי הנוגעים אל שריקי, אין מחלוקת כי קיימות ראיות לכאורה ביחס לאישומים אלה.

עילות המעצר

27. איני רואה להכביר מילים בעניין עילת המעצר. מסוכנותם של משה ואייל רבה היא, והיא נלמדת בנקל ממעשיהם כפי שאלה משתקפים לכאורה מחומר הראיות שהוצג בפניי, מיכולתם להניע ולשלוט בקבוצה גדולה של אנשים לשם ביצוע פעולות בעלות נופך עברייני, ונוכח עברם הפלילי המכביד. מסוכנותו של שריקי ניכרת אף היא ונלמדת מחלקו המרכזי בעובדות האישומים השישי והשביעי ומחלקו כעושה דברם של אייל ומשה במסגרת האישום הראשון והרביעי. בנוסף, עברו הפלילי ותסקיר המעצר שהונח לפני בית המשפט המחוזי מעצימים את מסוכנותו העולה מחומר הראיות.

28. בעניינו של משה, הרי שחרף מחלתו, הוא לא היסס לנקוט באלימות פיזית ומילולית ולהמשיך לנהוג בדפוס הפעולה העברייני שלו לאורך תקופה. פעולות אלה, מלמדות על התנהגות עבריינית שנעשית כטבע שני ועל חשש ממשי מהישנות העבירות.

מלאכת האיזון

29. מן האמור עד כה עולה, כי נגד אייל עומדת תשתית ראייתית לכאורית יציבה בכל הנוגע לאישום הראשון והשלישי, וכי מתקיים כרסום מסוים בתשתית הראייתית בכל הנוגע לאישום הרביעי והחמישי. לצד זאת, עברו הפלילי העשיר והיותו לכאורה ראש חבורה עבריינית המצייתת להוראותיו, מלמדים על מסוכנות ברמה גבוהה מאוד ה"מחפה" על הכרסום בתשתית הראיות ומעצימה את החשש העולה משחרורו למעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני. בנסיבות אלה, שוכנעתי כי מתקיימים התנאים הקבועים בחוק למעצרו עד תום ההליכים, חרף הכרסום בתשתית הראייתית האמורה. התמונה דומה גם בעניינו של משה, אשר קיימת תשתית ראייתית לכאורית יציבה נגדו בכל הנוגע לאישומים הראשון והרביעי, וכי קיימת חולשה במידה זו או אחרת, בחוזק הראיות הנוגעות לאישום השני, השלישי והחמישי. כפי שתואר, מסוכנותו של משה רבה אף היא, ואיני מוצא כל אפשרות לשחררו לחלופת מעצר. למסקנה דומה הגעתי גם בעניינו של שריקי, אף שמעמדו בהיררכיה העבריינית נמוך יותר. אין בידי להתערב בקביעת בית המשפט המחוזי בדבר מסוכנותו הרבה, הנלמדת מתסקיר מעצר לפיו בתקופה האחרונה "חלה הסלמה בהתנהלותו השולית הבאה לידי ביטוי באופי קשריו, עמדותיו ונכונותו לפעול באופן פוגעני ועברייני כלפי אחרים..." (פסקה 41 להחלטת בית המשפט המחוזי). מסוכנות זו ואיתנות תשתית הראיות לכאורה נגדו, אינן מותירות פתח לאפשרות שחרורו של שריקי לחלופת מעצר או למעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני.

מצבו הרפואי של משה

30. בעניינו של משה, יש צורך בהתייחסות מיוחדת למצבו הרפואי המורכב, שמא מצבו זה יטה את הכף לשחרורו בתנאי מעצר שבהם הפגיעה בחירותו פחותה, כאמור בסעיף 21(ב)(1) וסעיף 22ב(א) לחוק המעצרים.

31. אכן, אין חולק כי מצבו הרפואי של משה מעמיד אותו בסכנת חיים. עם זאת, אין זו סכנת חיים מיידית. לפנינו מצב רפואי קיים מזה מספר שנים, שלא מנע ממשל לכאורה לנהוג באלימות חמורה ולקבץ סביבו חבורה אלימה המצייתת להוראותיו. ראייה לכך היא חוות דעתו הרפואית של ד"ר מיכאל לוי מיום 13.3.2016, שעליה נסמך בא-כוחו של משה במידה רבה, ולפיה אין החמרה משמעותית בגודלו של הגידול ביחס לבדיקה האחרונה שנערכה לפני חודשים מספר. אינדיקציה נוספת המלמדת על יכולת תפקודו "השגרתי" של משה עולה מן העובדה כי משה ממשיך לכאורה בפעילותו הכוחנית והאלימה, במשך תקופת מחלתו ואף בין כותלי בית המעצר.

32. באשר לאפשרות החרפה במצבו הרפואי של משה, לא מצאתי כי מעצרו של העורר מעצים את סכנת החיים או עשוי להביא להחמרה במצבו. אחרי ככלות הכול, מעצרו של משה במתקן כליאה צמוד למר"ש מספק לו מסגרת רפואית מקצועית, אשר נועדה לטפל באופן מיידי בצרכים בריאותיים דחופים. נוכחתי לדעת כי באותם פעמים בהם התלונן על הטיפול שהוגש לו, הוא נבדק ונמצא כי מצבו הכללי טוב ו"ללא תופעה כלשהי שיכולה לסכן את חייו או לגרום לו לנזק בלתי הפיך..." (סעיף 4 לחוות דעת רפואית מטעם ענף רפואת אסירים בשב"ס מיום 2.5.2016).

חוות דעתו של ד"ר לוי

33. אין בידי לקבל גם את טענות בא-כוחו של משה בעניין משמעותה ומעמדה של חוות דעתו של ד"ר לוי.

34. ראשית, כפי שקבע בית המשפט המחוזי ישנם מספר סימני שאלה המטילים ספק במשמעות ובחשיבות שיש לייחס לחוות הדעת – ד"ר לוי לא נחשף לכלל הנתונים הרלוונטיים בעניינו של משה ומידע שהוצג לפניו בעניין מחדלים בטיפול שניתן לו הוא חלקי ביותר, ואינו מציג את טיב הטיפול הכולל הניתן למשה בתנאי מר"ש או בקרבה אליהם (סעיף 47 להחלטת בית המשפט המחוזי).

35. שנית, דומה כי השתלשלות האירועים למן מתן חוות הדעת ועד לקיום הדיון, מלמדת על טיב הטיפול שניתן למשה בתנאי מר"ש או בקרבה אליהם, ועל המשמעות המועטה שיש לייחס לחוות דעתו של ד"ר לוי. לאחר שהתקבלה חוות-דעתו של ד"ר לוי, הורה בית המשפט המחוזי ביום 16.3.2016 (עת"א 41671-02-16 משה בן-משה נ' מדינת ישראל (השופט א' טל, נשיא)), על העברתו של משה למר"ש בהקדם, וזה אכן שהה במעצר בתנאי מר"ש במשך כחודש וחצי. מטענות הצדדים שהובאו לפני עולה כי במהלך שהותו של משה במר"ש לא נרשמו אירועים חריגים המצביעים על מחדלים בטיפול הרפואי שניתן לו. אדרבה, דווקא התנהגותו של משה היא שהביאה להפסקת הטיפול המועיל ולהעברתו למעצר בכלא אילון ביום 1.5.2016, לאחר שנהג באלימות. על ההחלטה להעביר את משה ממר"ש הוגשה גם כן עתירת אסיר (עת"א 2921-05-16 משה בן-משה נ' מדינת ישראל (3.5.2016)). בית המשפט המחוזי דחה את העתירה חרף חוות דעתו של ד"ר לוי, לאחר שהוגשה לו חוות דעת רפואית מטעם ענף רפואת אסירים בשב"ס, במסגרתה נכתבו הדברים הבאים:

"במהלך שהייתו במר"ש נבדק ע"י נוירולוג מומחה מבית החולים אסף הרופא שלא המליץ על מגבלות רפואיות כל שהם. המלצתו על הוספת טיפול תרופתי נדחתה ע"י החולה. [...] לדעתי המקצועית אין צורך בהמשך מעקב אחרי החולה במסגרת מר"ש".

נוכח האמור ולאחר שעין במידעים חסויים, הורה בית המשפט המחוזי כדלהלן:

"העותר התנהג התנהגות שלילית כלפי אסיר אחר ודברים שאמר מעלים חשש לשלומם של אותו אחר, גם אם העותר נתון בתנאים מגבילים במר"ש. גם אם הדברים המאיימים לא היו ניתנים לביצוע, הרי אני סבור כי אסיר שנתון במר"ש בשל מצבו הרפואי לא צריך להיות נושא לאיומים ולנאצות ומשבחר העותר לעשות כן, חרף מצבו הרפואי, צדק המשיב כאשר העביר אותו למתקן כליאה אחר,

קרוב למר"ש".

36. דברים אלה, מלמדים שוב על מסוכנותו הרבה של משה, ומצטרפים להתנהגות מאיימת וכוחנית שבה נהג משה גם במקרים קודמים בהם שהה במר"ש (ראו: החלטת בית המשפט המחוזי מיום 30.12.2015 כפי שמופיעה בעמוד 17 לפרוטוקול הדיון). מששנה ושילש, לכאורה, בעבירות אלימות חמורות בתקופת מחלתו ונהג באלימות אף במהלך החזקתו במר"ש, מוחזק משה כבעל מסוכנות גבוהה ביותר השוללת את האפשרות לשחררו ומחלישה את משקל טענותיו בדבר מצבו הרפואי. עמד על כך בעבר השופט נ' הנדל, בהחלטה שנתן לפני מספר שנים בעניינו של משה:

"בעניינו של המשיב דכאן הן העבירה מושא הליך זה, והן העבירות הקודמות בהן הורשע, נעשו תחת מצבו הרפואי הנוכחי. מבלי לגרוע חלילה ממצב רפואי זה, העובדה כי מצבו הרפואי מאפשר לו לפעול באופן כה מסוכן לחברה, מחלישה את זכותו של המשיב לשים דגש, ודאי דגש יתר, על עניינו הרפואי". (בש"פ 2014/13 מדינת ישראל נ' משה בן משה, בפסקה 4 (20.3.2013)).

37. החלטה על מעצרו של אדם עד תום ההליכים אינה החלטה קלה, קל-וחומר כאשר אותו אדם מצוי במצב רפואי מורכב. מלאכה זו הינה פרי איזונים ושיקולים שונים, ובריאותו של העציר אכן ניצבת כאחד השיקולים המרכזיים המנחים את בית-המשפט. עם זאת, שלא כטענת בא-כוחו המלומד של משה, איני סבור כי טיפול רפואי צמוד שיינתן למשה בתנאי מעצר בפיקוח אלקטרוני או בחלופת מעצר, עולה על טיב הטיפול הרפואי שיקבל במסגרת מעצרו בתנאי מר"ש או בקרבה להם בחינת "ברי ושמא - ברי עדיף". כאמור, שוכנעתי בטיב הטיפול לו זוכה משה ובכלים העומדים לגורמי שב"ס לטפל בו בזמן אמת במהלך פירכוסים שבהם נתקף. לצד זאת, פעולותיו האלימות מעצימות את מסוכנותו ואף מחלישות את מידת האמון שיש לתת בטענות שונות בנוגע למצבו הרפואי. על כן, אין במצבו הרפואי הנוכחי של משה כדי לשנות את מסקנתי לפיה אין כל הצדקה לשחררו ממעצר בעת הזו.

38. אין במסקנתי זו כדי לשלול ממשה לשוב ולפנות בבקשה לעיון חוזר בעניין מצבו הבריאותי, ככל שיחול שינוי שיש בו כדי להצדיק בחינה מחודשת של המשך ותנאי מעצרו, ובכלל זה גם האפשרות למעצר במסגרת מר"ש.

39. על יסוד האמור, שני העררים נדחים בזאת.

ניתנה היום, כ"ה באייר התשע"ו (2.6.2016).

ש ו פ ט